

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 05 Şubat 2019
Sayı : 556

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. 01/02/2019

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adillet
Tarih : 27 Mart 2019	Esas No: 2/1604

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
06 Şubat 2019
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
06 Şubat 2019
No: 426290
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Hukukumuzda prensip olarak, sanığın yokluğunda yargılama yapılamaz ve usulüne uygun sorgusu yapılmadan yokluğunda mahkumiyetine karar verilemez. Ceza Muhakemeleri Kanunu madde 191 ve devamı hükümlerinde sanığın sorgusunun mahkeme huzurunda yani duruşma salonunda yapılması gerektiği düzenlenmiştir.

Dolayısıyla kovuşturma aşamasının özelliklerinden biri vasıtasızlık yani doğrudan doğruyalık olmakla yargılamanın sanığın yüzüne karşı yapılması gerekliliğidir. "Yüz yüzelik" ilkesinin tam anlamıyla ifası için; sanığın, mahkeme heyetinin ve iddia makamının gözlerinin içine bakabilme hakkını etkin ve eylemli şekilde kullanabilmesi, yani SEGBİS (görüntülü ve sesli iletişim tekniği) usulüne başvurulmaksızın, mahkeme huzuruna çıkarılması gerekmektedir.

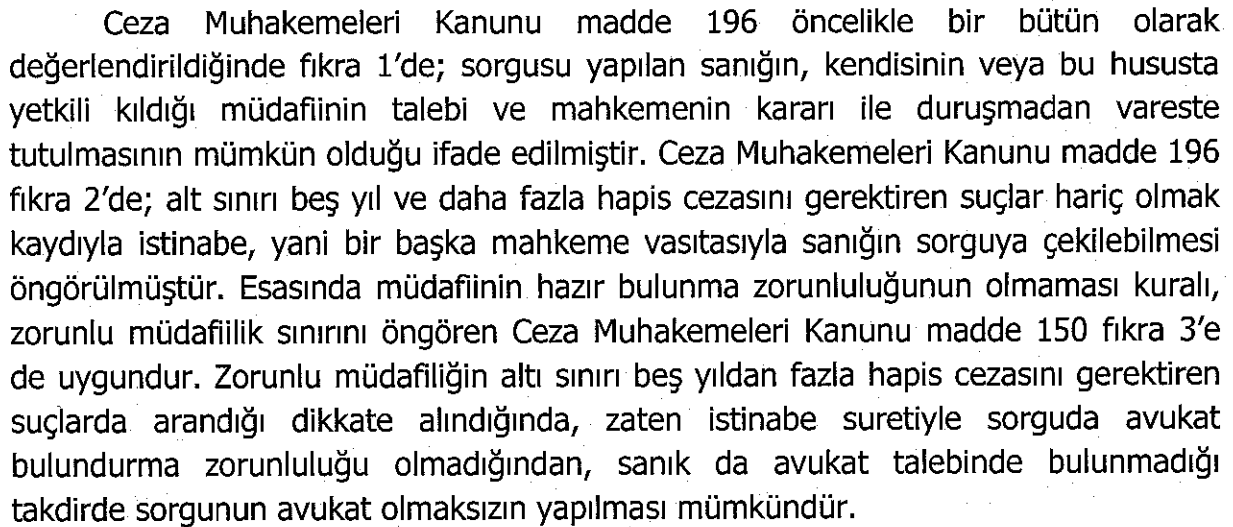
SEGBİS (görüntülü ve sesli iletişim tekniği) usulünün; uygulamada teknik aksaklıklar (elektrik kesintileri veya sistem arızaları) sebebiyle kullanımını zorlaştırdığı, duruşma salonu ile tutuklunun bulunduğu yer arasında ses ve görüntü bağlantısının kopukluğu, ses iletiminde yaşanan zorluklar, özellikle sanık beyanlarının "ilk ağızdan" değil, SEGBİS olarak adlandırılan sistemden mahkemeye yansıdığı kadarıyla "dolaylı" yollarla duyulması, sanığın somut olayı anlatırken istem dışı sergilediği mimiklerinin doğrudan görülememesi gibi çoğaltılabilecek gerekçelerle, yargılamanın sıhhatini, saygınlığını ve dürüstlüğü azalttığı ve hatta tükettiği bir gerçektir.

Hedefi maddi gerçekliğe ulaşmak olan ceza yargılamasında, savunma hakkının gereği gibi kullanılmasına olanak sağlayan haller SEGBİS (görüntülü ve sesli iletişim tekniği) usulü ile bypass edilerek bu hedefe ulaşamayacağı açıktır. Sanığın mahkeme huzurunda sorgusunun yapılması ve savunma hakkını kullanması; kendisini dilediği gibi ifade edebilmesini, duruşma salonunda bulunarak delilleri tartışabilmesini, kendisine soru sorulabilmesini, cevap verebilmesini ve tanıklara soru sorabilmesini mümkün kılar.

SEGBİS (görüntülü ve sesli iletişim tekniği) usulünün, salt teknik aksaklıklar sebebiyle değil, hakkın özünü zedeleyen hatalı uygulamalar sebebiyle de dürüst yargılanma hakkını ihlal ettiği ortadadır. Yalnızca somut gerekçelerle ve "istisnai" olarak başvurulabilmesi gereken SEGBİS usulünün, "zorunlu" bir uygulama gibi görülmemesi gerekmektedir.

Sanığın duruşma salonuna gelerek ifadesinin alınmasını talep ettiği durumlarda dahi, sanığın duruşma salonuna getirilmesine yönelik taleplerinin reddedilme ihtimaline zemin hazırlayan Ceza Muhakemeleri madde 196/4 hükmü savunma hakkını kısıtlamakta, ceza hukukunun doğrudan doğruyalık ve yüzyüzelik ilkesine tezat teşkil etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- İşbu kanun teklifi ile 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunun 196. Maddesinin 4. Fıkrası hükmü değiştirilip, eski haline getirilerek; ceza yargılamasında doğrudan doğruyalık ve yüzyüzelik ilkelerinin gereğinin yerine getirilmesi ve sanığın duruşma salonunda bulunarak delil tartışmalarına katılabılme, soru alabilme, cevap verebilme ve özellikle tanıklara soru sorabilme haklarının önündeki kısıtlamanın kaldırılması hedeflenmiştir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

5271 SAYILI CEZA MUHALEMESİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun "Sanığın Duruşmadan Bağışık Tutulması" başlıklı 196. Maddesinin 4. Fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"Yukarıdaki fıkralar içeriğine göre sanığın aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle sorgusunun yapılabilmesi olanağının varlığı hâlinde bu yöntem uygulanarak sorgu yapılır."

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

